

MIELIPITEET ALKOHOLIJUOMIEN MYYNNISTÄ 2013

Sisällysluettelo:

1 JOHDANTO	Sivu 1
2 MIELIPITEET ALKOHOLIJUOMIEN MYYNNIN JÄRJESTÄMISESTÄ MAASSAMME	1
LIITEKUVAT	5

1 JOHDANTO

Tässä tutkimusraportissa esitetään yhteenveto tutkimuksesta, jonka tarkoituksena on ollut selvittää, mistä eri alkoholijuomia pitäisi maassamme saada ostaa. Tutkimusaineisto on kerätty puhelinhaastatteluina 8.-19.4.2013 välisenä aikana. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.003. Haastattelut edustavat maamme 15-79-vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaan ulkopuolella.

Tämän tutkimusraportin tarkoituksena on yhteenvedonomaaisesti verbalisoida ja visualisoida tutkimuksen päätuloksia. Tutkimukseen sisältyy erillinen tilasto-osa, jossa esitetään kaikki tutkimustulokset yksityiskohtaisessa taulukkomuodossa.

Tutkimus on toteutettu Päivittäistavarakauppa ry:n toimeksiannosta.

2 MIELIPITEET ALKOHOLIJUOMIEN MYYNIN JÄRJESTÄMISESTÄ MAASSAMME

Alkoholipoliittiseen mielipideilmastoa sivuten vastaajilta tiedusteltiin sitä, miten eri alkoholijuomien vähittäismyynti ja jakelu pitäisi maassamme järjestää.

Aiempaa useampi siirtäisi nelosoluen ja viinit elintarvikeliikkeisiin

Väestöstä valtaosa soisi keskiolutta jatkossakin myytäväksi elintarvikeliikkeistä. Keskiolutta takaisin Alkoon toivoo reilu kymmenesosa (12 %) väestöstä. Hyvin pieni osa (3 %) kansalaisista sanoo, että keskiolutta ei saisi myydä lainkaan.

Suomalaisista kaksi viidestä (40 %) olisi valmis siirtämään nelosoluen myynnin vähintäänkin viranomaisen myyntiluvalla toimiviin elintarvikeliikkeisiin. Enemmistö (54 %) säilyttäisi nelosoluen Alkossa.

Mietoja viinejä kohtaan mielipiteet ovat sallivampia kuin vahvaan olueen. Neljännes (25 %) väestöstä soisi viinejä myytävän kaikissa elintarvikeliikkeissä ja viranomaisen luvan saaneissa elintarvikeliikkeissä myynnin sallisi vajaa viidennes (18 %); ts. enemmän kuin kaksi viidestä (43 %) muuttaisi vallitsevaa myyntijärjestelmää. Joka toinen säilyttäisi mietojen viinien myynnin Alkossa.

Väkevät juomat halutaan ehdottomasti säilyttää Alkossa (84 %). Kymmenesosa (11 %) väestöstä on asenteiltaan niin vapaamielinen, että purkaisi väkevien juomien vähittäismyyntimonopolin.

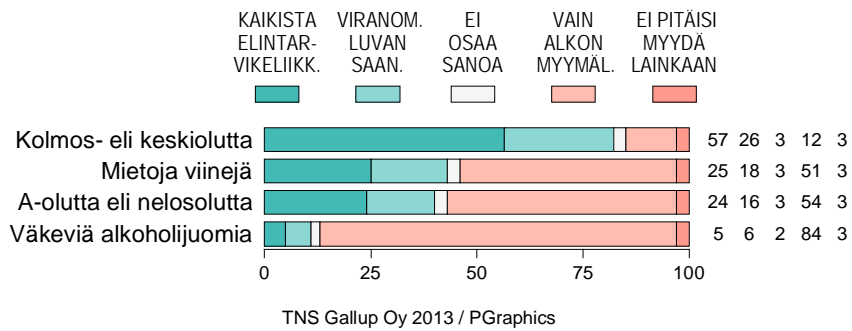
Kansalaisten suhtautuminen mietojen viinien myynnin uudelleenjärjestelyihin on muuttunut vuoden takaisesta. Vuosi sitten kansalaisista lähes kaksi viidestä (40 %) oli sallimassa viinien myynnin elintarvikeliikkeissä. Nyt tällä tavalla suhtautuu enemmän kuin kaksi viidestä (43 %).

Suhtautuminen vahvan olueen myyntiin elintarvikeliikkeissä on myös muuttunut sallivammaksi kuluneen vuoden aikana. Aiempaa useampi soisi nelosolutta myytäväksi elintarvikeliikkeissä (32 % → 40 %).

Kun tarkastellaan tuloksia viidentoista vuoden periodilla käy ilmi se, että nelosoluen ja mietojen viinien vapauttamista puoltavat mielipiteet olivat korkeimmillaan vuosien 1998 ja 1999 välisenä aikana. Tämän jälkeen kehitys on kulkenut suuntaan, jossa ao. juomat haluttaisiin tarjoilla kulluttajille Alkon hyllyiltä. Nyt kansalaiset kuitenkin suhtautuvat hieman sallivammin kuin vuosi sitten vahvojen oluiden ja viinien myynnin vapauttamiseen. Viime vuonna asenteet olivat tiukemmat kuin yhdessäkään aiemmassa tutkimuksessa.

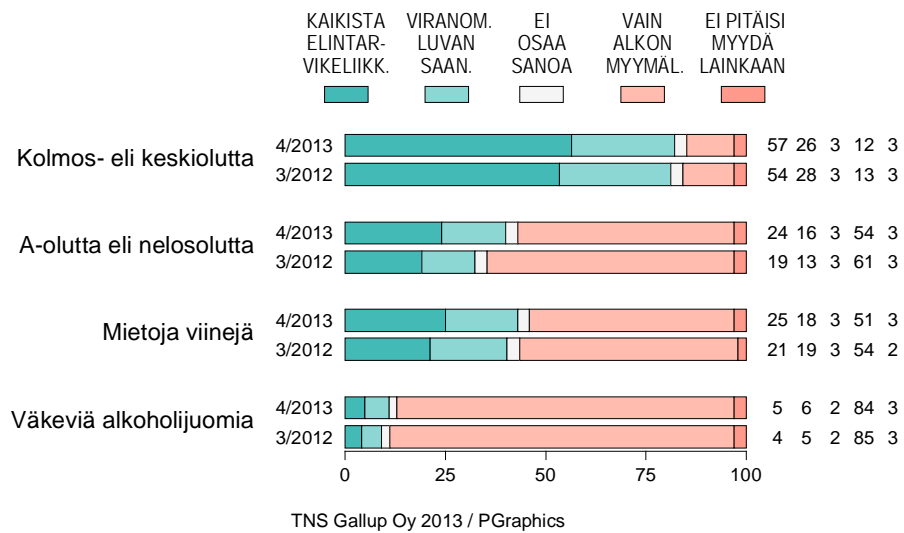
Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2013

Kuvio 1. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA (%).

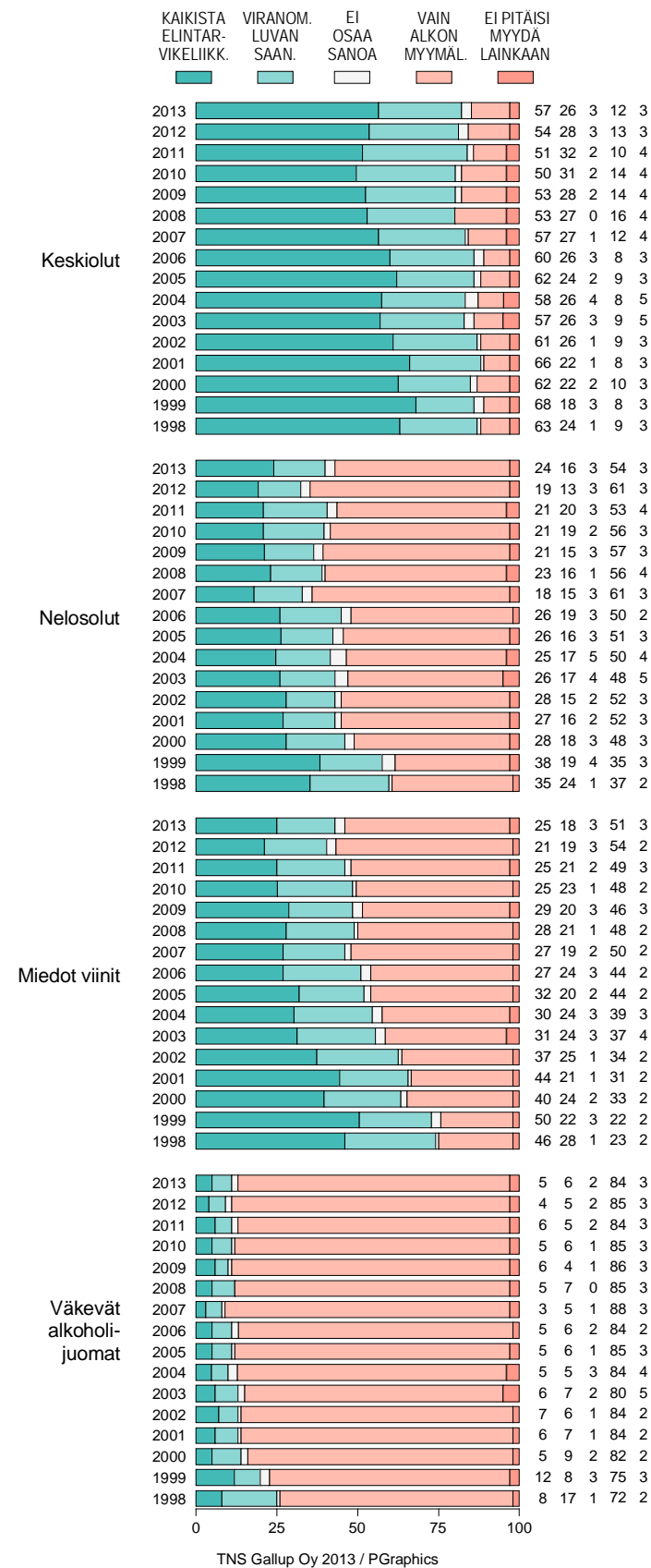
Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2013

Kuvio 1t2. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA (%).

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2013

Kuvio 1t. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA (%).

Miehet ovat muuttaneet näkemyksiään aiempaa sallivammaksi

Sukupuolella on yhteyttä mielipiteisiin alkoholijuomien myynnin järjestämisestä. Miehet ovat odotetusti jonkin verran vapaamielisempiä kuin naiset.

Naisten ja miesten välisistä eroista voi esimerkinomaisesti mainita seuraavaa:

- Kun miehistä 48 % luovuttaisi nelosoluen myyntioikeudet viranomaisen luvalla toimiviin tai kaikkiin elintarvikeliikkeisiin, niin naisista tällä tavalla suhtautuu 31 %. Etenkin miesten mielipiteet ovat muuttuneet sallivampaan suuntaan.
- Kun miehistä 50 % luovuttaisi mietojen viinien myyntioikeudet viranomaisen luvalla toimiviin tai kaikkiin elintarvikeliikkeisiin, niin naisista tällä tavalla suhtautuu 37 %. Myös tässä asiassa miehet suhtautuvat aiempaa sallivammin.
- Kun miehistä 16 % luovuttaisi väkevien juomien myyntioikeudet viranomaisen luvalla toimiviin tai kaikkiin elintarvikeliikkeisiin, niin naisista tällä tavalla suhtautuu vain seitsemän prosenttia.

lällä on yhteyttä myyntijärjestelyitä koskeviin mielipiteisiin. Keskeisimmät iän mukaiset havainnot ovat seuraavat:

- Nuorten, alle 25-vuotiaiden, (52 %) keskuudessa on keskimäärää enemmän niitä, jotka soisivat nelosolutta myytävän elintarvikeliikkeissä. Nuoret kuitenkin suhtautuvat mietojen viinien myymiseen elintarvikeliikkeissä keskimäärää varauksellisemmin.
- Yli puolet 25-34-vuotiaista (54 %) haluaisi elintarvikeliikkeissä myytävän mietoja viinejä. Nuoret aikuiset suhtautuvat mietojen viinien myyntiin elintarvikeliikkeissä hieman aiempaa myönteisemmin.
- Eläkeikäiset (yli 64-vuotiaat) ovat muuta väestöä useammin sitä mieltä, että eri alkoholijuomia pitäisi myydä vain Alkon myymälöissä tai ei laisinkaan.

Korkeasti koulutetut suhtautuvat viinien vapauttamiseen aiempaa myönteisemmin

Koulutustasolla ei ole yhteyttä näkemyksiin kuten aiemmissa tutkimuksissa. Korkeammin koulutetut väestöryhmät ovat perinteisesti suhtautuneet keskimäärää suopeammin ajatukseen nelosoluen ja viinien myynnin sallimisesta joko kaikissa tai viranomaisen luvan saaneissa elintarvikeliikkeissä. Nyt korkea-asteen tutkinnon suorittaneet suhtautuvat viinien vapauttamiseen aiempaa myönteisemmin (42 % -> 48 %).

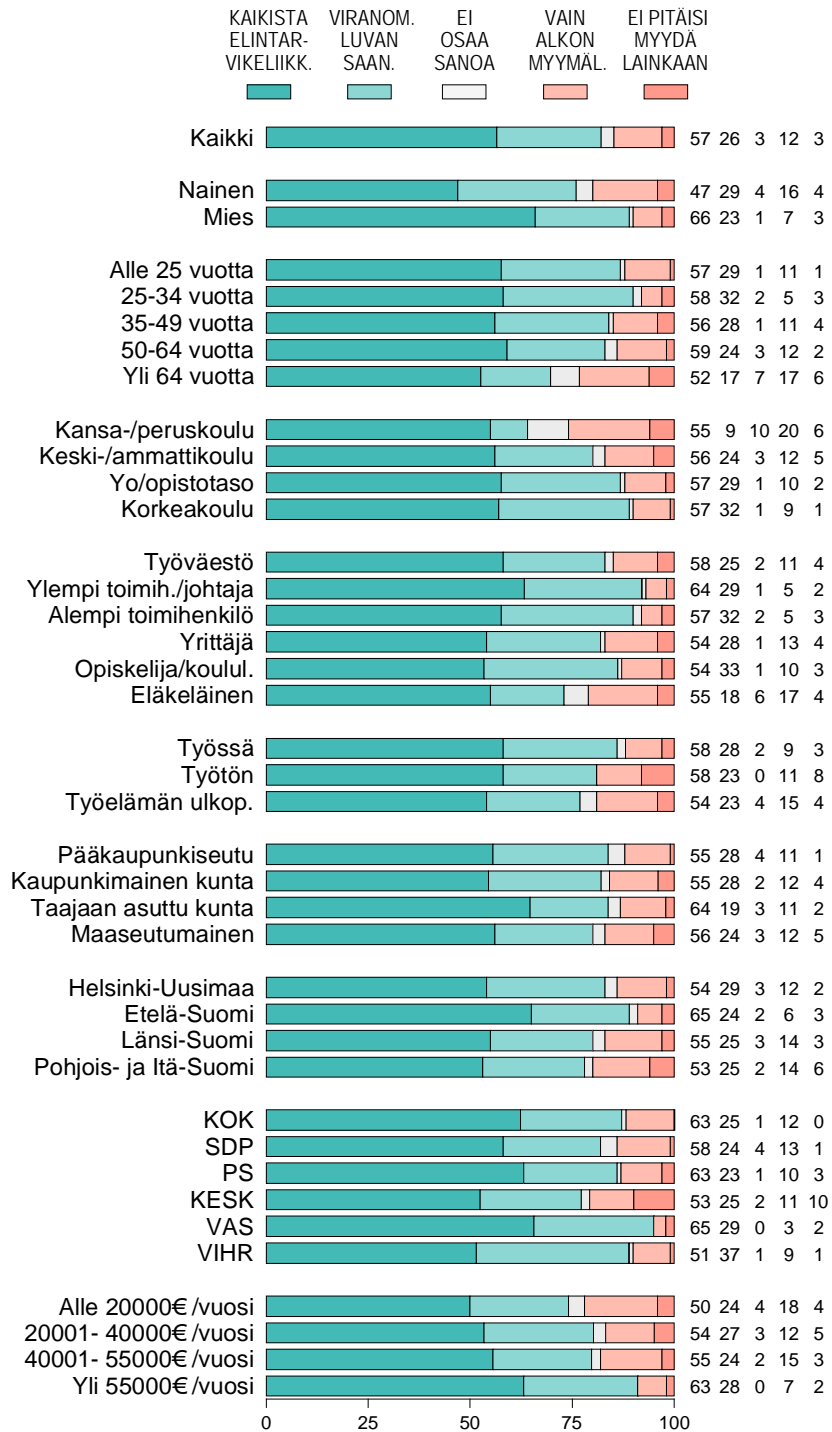
Ammattiryhmittäiset erot ilmenevät siten, että muutoshakuisimpia viinien osalta ovat yrittäjät, ylemmät ja alemmat toimihenkilöt, jotka myös käyttävät viinejä keskimäärää useammin.

Puoluekannan mukaiset erot ovat tasaantuneet monista aiemmista vuosista. Noin puolet Kokoomuksen, Vasemmistoliiton ja vihreiden kannattajista sallisi mietoja viinejä myytäväksi elintarvikeliikkeissä. Keskustan kannattajat eivät innostu asiasta.

LIITEKUVAT

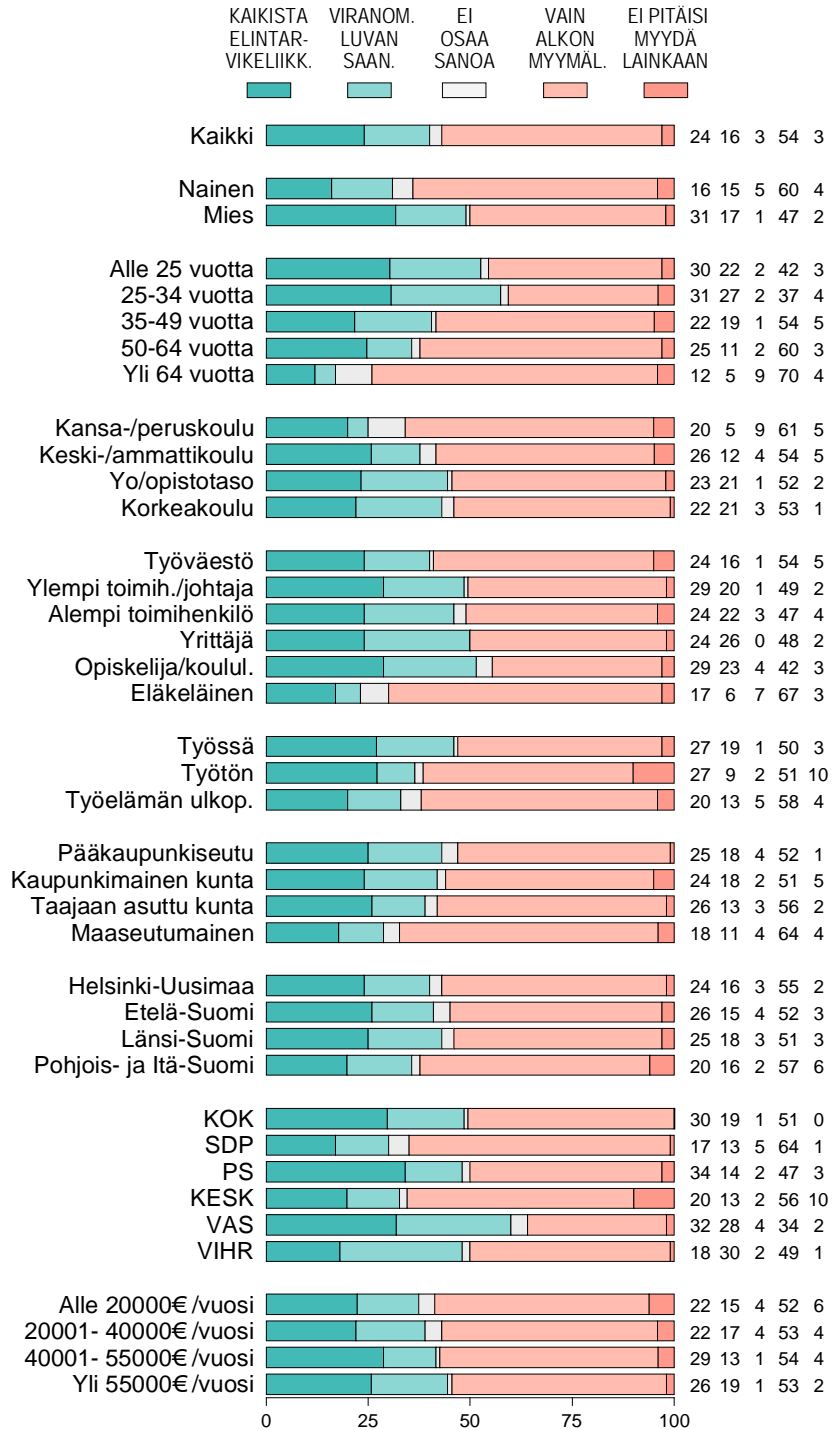
Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2013

Kuvio 1-1. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: KOLMOS- ELI KESKIOLUTTA (%).

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2013

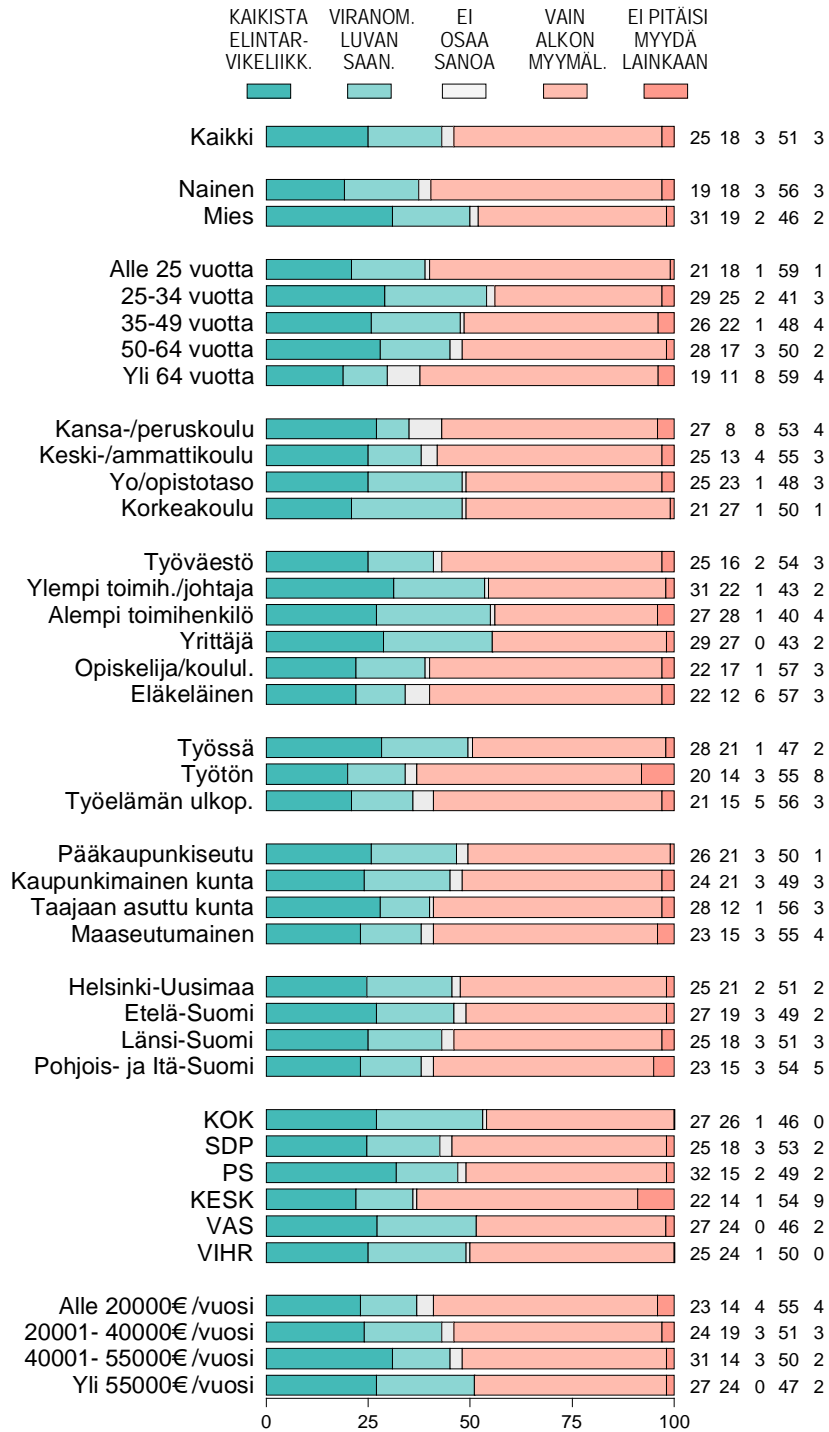
Kuvio 1-2. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: A-OLUTTA ELI NELOSOLUTTA (%).

TNS Gallup Oy 2013 / PGraphics

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2013

Kuvio 1-3. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: MIETOJA VIINEJÄ (%).

Alkoholipoliittiset mielipiteet 4/2013

Kuvio 1-4. MISTÄ ERI ALKOHOLIJUOMIA PITÄISI SAADA OSTAA: VÄKEVIÄ ALKOHOLIJUOMIA (%).

